

[Hem](#) > ... > [Dina Rättigheter](#) > [Brottsoffer](#) > [Rättigheter För Brottsoffer Per Land](#) > 4 - Ersättning

4 - Ersättning

Vilket förfarande finns för att yrka skadestånd från gärningspersonen (t.ex. rättegång, civilrättslig part eller civilrättslig talan)?

Du kan yrka skadestånd från gärningsmannen genom att bli en civilrättslig part i det straffrättsliga förfarandet. Du bör göra detta innan bevisupptagningen inleds. De rättsliga myndigheterna ska upplysa dig om denna rättighet. Du kan bli en civilrättslig part i det straffrättsliga förfarandet antingen muntligen eller skriftligen. Du måste dock ange vilket skadestånd du kräver, skälen och vilken bevisning kravet bygger på.

Detta krav kan antingen lämnas in till åklagarmyndigheten eller till den domstol som ska behandla saken.

Domstolens dom omfattar även det skadestånd som domstolen förpliktar gärningsmannen att betala.

Om du inte är civilrättslig part i det straffrättsliga förfarandet får du ändå väcka en separat talan vid tvistemålsdomstolen för att kräva skadestånd.

Domstolen förpliktade gärningsmannen att betala skadestånd eller ersättning till mig. Hur kan jag vara säker på att gärningsmannen betalar?

Så länge det finns en dom om att gärningsmannen ska betala skadestånd måste han/hon göra det, utan att du ska behöva vidta några ytterligare åtgärder. Om gärningsmannen inte betalar får du ansöka om verkställighet av domen.

I detta syfte ska du lämna in den dom som ger dig ersättning till en utmättningsman. Utmättningsmannen ska se till att domstolens beslut verkställs och upplyser dig om vad som bör göras härnäst.

Om gärningsmannen inte betalar, kan då staten betala ut ett förskott? På vilka villkor?

På vissa villkor kan staten betala ut ersättning.

Om gärningsmannen är oförmögen att betala eller är försvunnen kan staten betala dig ersättning, förutsatt att du lämnar in en ansökan om ekonomisk ersättning. Du ska lämna in ansökan inom ett år. Vilket datum tidsfristen börjar löpa beror på vilken lösning de rättsliga myndigheterna har valt.

Om gärningsmannen är okänd ska du lämna in ansökan om ekonomisk ersättning inom tre år från det att brottet begicks, såvida du inte har fått full ersättning från en försäkringsgivare.

Du får lämna in en ansökan om förskottsbetalning av den ekonomiska ersättningen. I detta syfte ska du först lämna in ansökan om ekonomisk ersättning enligt ovan. Förskottsbetalning får begäras i ansökan om ekonomisk ersättning eller därefter inom 30 dagar. Du har rätt till förskottsbetalning på villkor att du befinner dig i en osäker ekonomisk situation.

Om din ansökan om skadestånd eller ersättning ogillas måste du betala tillbaka den mottagna förskottsbetalningen. Ansökan om ekonomisk ersättning ska inges till den domstol som är behörig för din bostadsort.

Har jag rätt att få ersättning från staten?

Ja. Ekonomisk ersättning beviljas, på begäran, om du har utsatts för mordförsök eller försök till överlagt mord, misshandel, ett uppsåtligt brott som har resulterat i kroppsskada, våldtäkt, sexuellt umgänge med underårig personer eller sexuella övergrepp, människohandel eller handel med underåriga personer, terrorism eller andra uppsåtliga våldsbrott.

Du kan få ekonomisk ersättning om något av ovanstående brott begicks på rumänskt territorium och du är rumänsk medborgare, utländsk medborgare eller statslös och lagligen bosatt i Rumänien, medborgare i en EU-medlemsstat och lagligen uppehöll dig i Rumänien vid den tidpunkt då brottet begicks eller utländsk medborgare eller statslös bosatt i en EU-medlemsstats territorium och lagligen uppehöll dig i Rumänien vid den tidpunkt då brottet begicks.

Ersättning beviljas endast om du har anmält händelsen till de brottsutredande myndigheterna inom 60 dagar från den dag då brottet begicks. Om brottsoffret var fysiskt eller psykiskt oförmögen att underrätta de brottsutredande myndigheterna ska tidsfristen på 60 dagar räknas från den dag då denna oförmögenhet upphörde.

Om du är under 18 år är du inte skyldig att anmäla brottet till de brottsutredande myndigheterna. Ditt juridiska ombud kan göra det å dina vägnar. Om ditt juridiska ombud inte har ansökt om ekonomisk ersättning inom angivna tidsfrister ska startdatumet för dessa perioder vara den dag du fyller 18 år.

Om gärningsmannen är känd kan du få ekonomisk ersättning förutsatt att följande villkor är uppfyllda:

- Du har ansökt om ekonomisk ersättning inom ett år.
- Du har väckt en civilrättslig talan som civilrättslig part i det straffrättsliga förfarandet, såvida inte målet har avslutats.
- Gärningsmannen är oförmögen att betala eller kan inte hittas.
- Du har inte fått full ersättning från ett försäkringsbolag för den skada du drabbats av.

Om du saknar förmågan att ansöka om ekonomisk ersättning räknas tidsfristen på ett år från den dag oförmågan upphör.

Om gärningsmannen är okänd kan du ansöka om ekonomisk ersättning inom tre år från den dag då brottet begicks.

Du har rätt till ekonomisk ersättning för följande kategorier av skador som uppstått till följd av brottet: Sjukhusvistelse och andra sjukvårdskostnader. Materiell skada till följd av att brottsoffrets tillgångar har förstörts, fördärvats eller gjorts oanvändbara eller att brottsoffret har frångått sina tillgångar eller rättigheter till följd av brottet. Inkomster som du gått miste om på grund av brottet.

Om du är efterlevande make/maka till, barn till eller ekonomiskt beroende av en person som har avlidit till följd av ett brott har du rätt till ekonomisk ersättning för begravningskostnader och underhåll som brottsoffret går miste om till följd av brottet.

Du kan också begära ekonomisk ersättning för psykisk skada som uppstått till följd av brottet.

För att täcka eventuella brådskande behov kan du få ett förskott på den ekonomiska ersättningen i form av en kupong. Kuponger beviljas upp till ett belopp som motsvarar fem nationella grundläggande bruttominimilöner i det aktuella landet som fastställts för det år då du ansöker om förskottet. Kupongerna får endast användas för att täcka utgifter för mat, boende, transport, läkemedel och sanitetsprodukter samt hygienartiklar och personliga artiklar och ska distribueras genom behöriga offentliga organ och myndigheter samt föreningar och stiftelser som arbetar med skydd av brottsoffer och socialt stöd. Förskottet på den ekonomiska ersättningen i form av en kupong måste återbetalas.

Har jag rätt att få ersättning om gärningsmannen inte dömts?

Om brottmålsdomstolen inte beviljar det civilrättsliga kravet får du väcka en separat talan vid tvistemålsdomstolen för att kräva skadestånd.

Om brottmålsdomstolen beslutar att inget brott har begåtts eller att det inte har begåtts av den person mot vilken du har riktat kravet har du varken rätt till skadestånd i brottmålsdomstol eller i ett separat tvistemål, eftersom brottmålsdomstolens avgörande vinner laga kraft vid tvistemålsdomstolen.

Om du inte är civilrättslig part i det straffrättsliga förfarandet får du väcka en separat talan vid tvistemålsdomstol under brottmålsrättegången eller till och med när den är över, inom de allmänna tidsfristerna.

Har jag rätt till ersättning i förväg om jag väntar på beslut om min ansökan om ersättning?

Ja, på vissa villkor. Du får lämna in en ansökan om förskottsbetalning av den ekonomiska ersättningen. Se svaret på frågan om förskottsbetalningar.

Du kan också få ett förskott på den ekonomiska ersättningen i form av en kupong som täcker brådskande behov. Kuponger beviljas upp till ett belopp som motsvarar fem nationella grundläggande bruttominimilöner i det aktuella landet som fastställts för det år då du ansöker om förskottet. Kuponger kan endast användas för att täcka utgifter för mat, boende, transport, läkemedel och sanitetsprodukter samt hygienartiklar och personliga artiklar. Kupongerna ska distribueras genom behöriga offentliga organ och myndigheter samt föreningar och stiftelser som arbetar med skydd av brottsoffer och socialt stöd.

■ Senaste uppdatering: 09/07/2025

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.